

Nr. 14931 / 4.11.2024

Avizat,
Inspector școlar general adjunct,
prof. Alexandru MITRU

SCRISOARE METODICĂ REPERE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII ÎN ANUL ȘCOLAR 2024-2025 PENTRU DISCIPLINELE SOCIO-UMANE

I. STRUCTURĂ

Scrisoarea metodică este organizată pe următoarele componente:

- ✚ Rolul disciplinelor de studiu în dezvoltarea competențelor-cheie europene – pentru a evidenția faptul că fiecare disciplină de studiu își aduce contribuția la dezvoltarea acestora, în grade, modalități și formate diferite;
- ✚ Prioritățile predării disciplinelor „Socio-umane,,;
- ✚ Reperete metodologice pentru anul școlar 2024-2025 la disciplinele „Socio-umane,, , cu accent pe noutățile introduse la clasa a XII-a;
- ✚ Evaluarea inițială a competențelor elevilor la debutul clasei – care oferă o diagnoză asupra măsurii în care elevii și-au dezvoltat competențele vizate de curriculumul școlar de clasa anterioară, cu scopul de a identifica modalități optime de dezvoltare a competențelor din curriculumul școlar;
- ✚ Planificarea calendaristică ca instrument unitar de lucru – pentru a promova, la nivelul profesorilor de liceu, utilizarea unui format unitar de planificare;
- ✚ Activități de învățare și instrumente de evaluare utile în dezvoltarea competențelor specifice – pentru a oferi profesorilor o serie de recomandări și exemple de activități;
- ✚ Cadrul normativ care reglementează structura anului școlar, organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat, a evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a și a admiterii în învățământul liceal și profesional, graficul examenelor de certificare a calificărilor profesionale, în anul școlar 2024-2025, precum și calendarul defășurării concursurilor naționale în anul școlar 2024-2025 ;
- ✚ Curriculum național: planurile-cadru, programele și manualele școlare în vigoare;
- ✚ Utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale – pentru a evidenția avantajele pe care digitalul le aduce în planul predării-învățării-evaluării;
- ✚ Aplicarea contextualizată a programelor școlare – pentru a oferi o serie de recomandări privind adaptarea demersului didactic la aspecte și condiții specifice (portofoliul cadrului didactic, instrumente și modalități de evaluare, documente curriculare și resurse materiale).

1.1.1 Rolul disciplinelor de studiu în dezvoltarea competențelor-cheie europene

Ca stat membru UE, România își armonizează sistemul de educație în cadrul comunitar prin

adoptarea recomandărilor promovate la nivel european. Astfel, documentul de politici Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al curriculumului național definește un **profil de formare al absolventului de liceu**, care este elaborat pe baza prevederilor din *Recomandarea Consiliului privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți*.

Competențele cheie reprezintă seturi structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite prin învățare, care sunt relevante pentru o viață împlinită, de succes în societatea cunoașterii. Competențele cheie reprezintă instrumentele culturale de care au nevoie tinerii în societatea cunoașterii. Acestea sunt următoarele:

- + competență de literație;
- + competență de multilingvism;
- + competență matematică și competență în științe, tehnologie și inginerie;
- + competență digitală;
- + competență personală, socială și de a învăța să înveți;
- + competență civică;
- + competență antreprenorială;

În cadrul profilului de formare, aceste competențe cheie au fost specificate prin descriptori care detaliază achizițiile urmărite, în progresie de la un nivel de școlaritate la altul.

Competențele cheie se dezvoltă și se aplică într-o varietate de contexte și într-o varietate de combinații. Acestea se interconectează și se întrepătrund, prin aceea că elemente componente ale unei competențe cheie sprijină învățarea elementelor altor competențe.

De asemenea, competențele cheie dobândite în școală în cadrul diverselor discipline de studiu sau dobândite în afara școlii constituie achiziții pe baza cărora se formează competențele disciplinare.

Astfel, învățarea disciplinelor de studiu depășește granițele academice tradiționale și deschide un orizont mai larg de cunoaștere, cu transferuri reale între spațiul clasei și viața de fiecare zi.

I.1.2 Priorități

- + Compatibilizarea programelor și a regulamentelor specifice pentru competițiile școlare cu noutățile din programe, în vederea actualizării acestora, în conformitate cu reforma curriculară;
- + Cunoașterea și respectarea programelor școlare de către toate cadrele didactice;
- + Conceperea demersului didactic din perspectiva atingerii competențelor specifice incluse în cadrul programelor școlare;
- + Utilizarea metodelor moderne de predare-învățare-evaluare, conform nevoilor educative ale elevilor vizând dezvoltarea gândirii critice, premisă a alfabetizării științifice și diminuării riscului de analfabetism funcțional, respectiv realizarea de activități asistate de tehnologie și internet, corpunzătoare activității față în față și online;
- + Integrarea elementelor de evaluare în cadrul strategiilor didactice prin utilizarea unor forme și metode diversificate (metode alternative și complementare);
- + Adaptarea strategiei didactice la particularitățile clasei de elevi;
- + Realizarea unor conexiuni interdisciplinare și transdisciplinare;
- + Plasarea accentului în cadrul inspecțiilor pe evaluarea calității procesului didactic.

- ✚ Evaluarea activității didactice din perspectiva eficienței învățării.
- ✚ Apetență pentru sensibilizare și exprimare culturală.

II. REPERE METODOLOGICE

II.2.1 Aspecte introductive –specificul disciplinei ISTORIE, în Curriculumul național, predată la clasa a XII-a

Reperete metodologice pentru anul școlar 2024-2025 la disciplinele socio-umane au ca scop sprijinirea profesorilor pentru aplicarea programelor pentru disciplinele *Filosofie*, *Studii sociale* și *Economie aplicată*, la generația de elevi care a studiat după programe școlare noi pe parcursul ciclurilor primar și gimnazial, începând cu anul școlar 2012-2013.

În literatura de specialitate sunt prezentate, explicate și exemplificate diverse metode didactice prin care practicienii educației, cei care interacționează zi de zi cu elevii în cadrul orelor la clasă, pot să desfășoare un demers didactic de calitate. Din multitudinea de metode formale și nonformale, fiecare dintre profesori utilizează, în fapt, doar câteva, selectate pentru că sunt considerate potrivite pentru ceea ce vor să realizeze cu elevii, în raport cu un anumit conținut specific de predare-învățare-evaluare, care să permită o corelație între competențele specifice precizate în programele școlare și activitățile de învățare propuse. Alegerea profesorului este, desigur, și rezultatul unei preferințe, care are legătură cu personalitatea sa, cu specificul disciplinei predate, cu efortul de adecvare la nivelul de interes și de implicare al clasei de elevi, cu alegerea resurselor educaționale deschise.

Astfel, fiecare dintre profesori agreează o anumită metodă, pentru că a avut o experiență de succes când a aplicat-o, a învățat din experiență ce dificultăți pot apărea, ce oportunități permite, pentru că o consideră rodnică, în anumite contexte pedagogice. Ideea este aceea de a realiza lecții interactive, prietenoase cu cei care sunt în procesul de formare-educare, de a construi ore la clasă în care elevii să ia parte la diferite experiențe de cunoaștere, să învețe în moduri potrivite stilului lor de a se raporta la informație. Monitorizând învățarea, profesorul va avea permanent în atenție faptul că elevii sunt implicați în propria lor formare, iar învățarea devine autentică doar dacă permite transferul de cunoștințe în diferite contexte de viață, având astfel un caracter practic-aplicativ.

Aplicarea metodelor didactice are loc în registre diferite, în funcție de specificul disciplinei școlare, de viziunea pedagogică a profesorului, de experiența sa la catedră. Profesorii pot să-și selecteze și să-și adapteze conținuturile (pe baza cărora formează/dezvoltă competențele prevăzute în programele disciplinelor socio-umane) în funcție de achizițiile elevilor, dar și de alți factori, cum ar fi caracteristicile grupului de elevi (vârstă, mediu social și școlar, nivel de dezvoltare intelectuală), resursele didactice disponibile, specificitatea domeniilor de conținut, subtemele cele mai relevante elevilor săi, nevoile remediale de învățare sau, din contră, direcționarea spre performanță (olimpiade, concursuri, centre de excelență, cercuri/cluburi tematice) a elevilor.

Reperete metodologice de față sunt, în acest context, o oportunitate pentru profesorii disciplinelor socio-umane de a participa la un dialog colegial, în care are loc un schimb de experiență didactică și de bune practici în educație, în care să integreze și alte concepte semnificative: predarea-învățarea vizibile, evaluarea critică a rezultatelor învățării, lecții interesante, demers pedagogic adaptativ.

II.2.2 Elemente de continuitate și de discontinuitate între programele de gimnaziu parcurse de elevi și programele de clasa a XII-a, respectiv de continuitate între disciplinele din clasa a XI-a și cele din clasa a XII-a

Programa școlară pentru învățământul liceal, ca instrument de lucru al cadrului didactic, stabilește pentru disciplinele socio-umane oferta educațională propusă spre realizare, în conformitate cu bugetul de timp prevăzut în planurile-cadru. Programele școlare pentru disciplinele Filosofie, Studii sociale și Economie aplicată se pot constitui într-o presiune asupra profesorului în realizarea actului didactic prin impunerea competențelor generale și, prin derivare, a celor specifice – care trebuie în mod obligatoriu formate/dezvoltate, dar și un sprijin profesorului, prin indicarea nivelului conținuturilor – neobligatorii, respectiv, prin intermediul sugestiilor metodologice, ca demers orientativ, prin sarcinile de lucru sugerate. În acest context, elementele metodologice pentru disciplinele socio-umane studiate în clasa a XII-a, urmăresc:

- consolidarea învățării elevilor în termeni de *competențe*;
- trecerea de la disciplinele socio-umane parcurse în gimnaziu, la cele din învățământul liceal, pe o programă școlară proiectată în același cadru al modelului centrat pe competențe, dar cu deosebirea că în organizarea programei din învățământul gimnazial competențele sunt dublate de activități de învățare, iar în cadrul programei din liceu, structura documentului cuprinde, în paralel cu competențele specifice, seria de conținuturi pe baza cărora se formează/dezvoltă respectivele competențe;
- continuarea valorificării instrumentelor digitale pentru predare-învățare-evaluare;
- organizarea demersului didactic într-o structură modulară a anului școlar.

Observație: Termenul *modul* este utilizat în sens strict al unei perioade de timp, dedicată activităților didactice, delimitată de vacanțe școlare, nu în sens pedagogic, de modul didactic – ansamblul elementelor educaționale specifice ce poate fi parcurs independent de restul sistemului din care face parte, urmărește formarea/dezvoltarea de competențe precise și se integrează în itinerarii și logici variate ale învățării.

Sprijinirea profesorilor care predau discipline socio-umane la liceu în aplicarea programelor școlare în vigoare este deci necesară atâta timp cât predarea disciplinelor socio-umane, continuatoare disciplinei *Educație socială* prevăzută cu o oră pe săptămână în fiecare dintre clasele a V-a – a VIII-a, vizează:

- centrarea pe competențe, ca element organizator central al programelor școlare;
- existența unui profil de formare al absolventului învățământului liceal – care conține competențele pe care un elev trebuie să le dobândească pe parcursul liceului (setul de așteptări de la viitorul absolvent);
- promovarea unui curriculum flexibil, care să permită diversificarea și adaptarea situațiilor de învățare pentru elevi, în acord cu caracteristicile de vârstă/nivel de dezvoltare, cu interesele și aptitudinile elevului, cu respectarea diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.) precum și cu așteptările societății, respectiv ale pieței muncii;
- nevoia de valorificare a contextelor formale, nonformale și informale de învățare;
- nevoia de a nuanța *Sugestiile metodologice* prevăzute în programele școlare;
- promovarea unor instrumente unitare de proiectare curriculară.

Subliniem însă că profesorul are libertatea contextualizării programei școlare (personalizând elementele acesteia, cu obligativitatea formării/dezvoltării competențelor specifice prevăzute) și posibilitatea proiectării unor parcursuri de învățare personalizate – elaborează planificarea calendaristică, proiectează unitățile de învățare – prin

raportare la programa școlară.

Specificitatea programelor școlare pentru disciplinele socio-umane – atât cele de gimnaziu, cât și cele pentru liceu – au în vedere un raport *sui generis* al raportului dintre abordarea disciplinară și abordarea integrată a învățării, evidențiindu-se importanța abordării interdisciplinare, dar și transdisciplinare în formarea competențelor. La liceu, de asemenea, disciplinele de studiu nu propun, în mod rigid, anumite decupaje informaționale strict monodisciplinare, competențele generale fiind corelate cu cele ale altor discipline de studiu din aceeași arie curriculară.

Alăturarea și analiza comparativă a competențelor generale a căror formare se urmărește, pe parcursul celor două cicluri de educație - gimnazial și liceal, pune în evidență corelarea acestora și adaptarea, specifică fiecăruia din cele două cicluri de educație:

Ciclul gimnazial	Ciclul liceal
1. Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social.	1. Utilizarea conceptelor specifice științelor sociale pentru organizarea demersurilor de cunoaștere și explicare a unor fapte, evenimente, procese din viața reală. 2. Aplicarea cunoștințelor specifice științelor sociale în rezolvarea unor situații problemă, precum și în analiza posibilităților personale de dezvoltare.
2. Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferitelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice.	3. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri.
3. Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin exercitarea spiritului de inițiativă și întreprinzător, respectiv prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ.	4. Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare. 5. Participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității.

Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la disciplina FILOSOFIE

1. Evaluarea gradului de achiziție a competențelor din anii anteriori. Evaluarea inițială a achizițiilor disciplinare

După cum este cunoscut, evaluarea inițială prezintă două funcții dominante, respectiv, *funcția prognostică* și *funcția diagnostică*.

La începutul anului școlar 2024 – 2025, se recomandă aplicarea unui **test de evaluare inițială** în vederea determinării nivelului competențelor referitoare la gândirea critică și argumentare, dobândite de elevi, cu

precădere prin studierea disciplinei *Educație socială*, pe parcursul claselor V-VIII, a disciplinei *Logică, argumentare și comunicare*-clasa a IX-a, a disciplinei *Psihologie*-clasa a X-a, a disciplinei *Sociologie*-clasa a XI-a și a disciplinei *Economie*-clasa a XI-a.

Competențe specifice-Filosofie

- 1.1. Analizarea și compararea unor puncte de vedere diferite asupra problematicii naturii umane și sensului vieții
- *1.2. Elaborarea unui eseu liber pe teme de filosofia culturii
- 1.3. Precizarea sensului conceptelor și categoriilor esențiale pentru studiul filosofiei morale
- 1.4. Analizarea și compararea principalelor teorii politice moderne și contemporane
- *1.5. Analizarea problemelor de legitimitate a puterii în cadrul unor teorii politice moderne și contemporane
- 1.6. Identificarea unor concepte și categorii specifice teoriei cunoașterii
- 1.7. Compararea soluțiilor propuse de diferite concepții filosofice problemelor specifice cunoașterii umane
- *1.8. Identificarea noțiunilor și conceptelor specifice ontologiei implicate într-un text filosofic
- 1.9. Caracterizarea diferitelor genuri și stiluri de filosofare
- 1.10. Utilizarea discursului filosofic în elaborarea unui eseu
- 2.1. Argumentarea unor poziții diferite privind raportul identitate - alteritate în definirea persoanei
- 2.2. Formularea unor judecăți și aprecieri personale referitoare la diferitele concepții cu privire la problematica naturii umane și a sensului vieții
- 2.3. Argumentarea unui punct de vedere personal în cadrul unei dezbateri etice
- 2.4. Utilizarea argumentării, a analizei de text etc. în caracterizarea problematicii libertății și responsabilității în plan social-politic, a egalității și dreptății
- 2.5. Caracterizarea premiselor presupuse de o poziție filosofică în gnoseologie
- *2.6. Interpretarea unui text filosofic prin evidențierea strategiilor de abordare a problemelor de ontologie
- 3.1. Formularea unor argumente pro și contra la probleme controversate de etică aplicată, în cadrul unor activități pe grupe sau în echipă
- 3.2. Identificarea și analizarea unor cazuri de încălcare a drepturilor omului, în cadrul unor activități pe grupe sau în echipă, pornind de la surse mediatice
- 4.1. Recunoașterea consecințelor etice implicate de o anumită poziție filosofică
- 4.2. Formularea și argumentarea unor opinii personale, asupra raportului stat – cetățeni
- 5.1. Analizarea unor situații de viață, în vederea identificării unor soluții, folosind cunoștințele și metodologia specifice filosofiei

NOTĂ: Competențele specifice marcate cu asterisc (*) sunt obligatorii numai pentru filiera teoretică, profil umanist specializarea științe sociale.

Competențe specifice-Studii sociale

Competențe specifice-Studii sociale

- 1.1. Identificarea principalelor sisteme social - politice contemporane
- 1.2. Identificarea unor stereotipuri și prejudecăți promovate prin mass-media cu referire la diferite minorități

- 1.3. Identificarea factorilor care influențează campania electorală
- 1.4. Analizarea factorilor care influențează participarea cetățenilor la alegeri prin exercitarea dreptului la vot
- 1.5. Analizarea principalelor tipuri de grupuri de interese și a rolului liderilor în promovarea unor interese de grup
- 1.6. Identificarea și analizarea caracteristicilor societății civile și a rolului structurilor acesteia într-o societate democratică
  - 2.1. Caracterizarea cetățeniei din perspectiva dimensiunii politice, economice, sociale, juridice
  - 2.2. Exercițarea drepturilor cetățenești și a responsabilităților într-o societate democratică
  - 2.3. Argumentarea necesității respectării legilor de către toți cetățenii, inclusiv de către cei investiți cu autoritate
  - 2.4. Argumentarea necesității pluralismului politic într-o societate democratică
- 3.1. Cooperarea în cadrul grupului pentru proiectarea unor soluții vizând receptarea critică a mesajelor transmise prin mass-media
- 3.2. Cooperarea cu ceilalți membri ai grupului în vederea identificării și soluționării unor probleme publice controversate
- 4.1. Proiectarea unui comportament rațional în cadrul diferitelor tipuri de comunitate din perspectiva cetățeniei europene
  - 4.2. Exersarea unor comportamente electorale responsabile
  - 4.3. Analiza impactului pe care alegerile locale și naționale îl au asupra vieții politice interne și asupra imaginii țării în străinătate
  - 4.4. Operarea cu criterii valorice pentru evaluarea activităților publice ale reprezentanților aleși
  - 4.5. Identificarea modalităților prin care cetățenii, grupurile și asociațiile influențează politicile publice
  - 4.6. Manifestarea unui comportament responsabil în vederea identificării unor amenințări pentru democrație și implicarea activă în
    - 5.1. Interrelaționarea, în cadrul unui grup, în vederea adoptării unor decizii și a soluționării problemelor comunității, prin exercitarea unor deprinderi specifice
    - 5.2. Evaluarea comportamentului liderului într-o societate democratică
    - 5.3. Promovarea toleranței ca valoare a societății democratice și manifestarea unui comportament tolerant în rezolvarea unor probleme ale comunității
    - 5.4. Promovarea unei agende publice pentru influențarea politicilor publice, în contexte diferite.

Reperle metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XII – a la disciplinele „Socio-umane,, în anul școlar 2024-2025 pot fi accesate la adresa:

https://rocnee.eu/images/rocnee/fisiere/repere_medotologice/2025/finale/REPERE_METODOLOGICE_FILOSOFIE_%C8%98TIIN%C8%9AE_SOCIALE_ECONOMIE_APL_2024_2025_CLS_XII.pdf

II.2.3 Reperle metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasele IX-XI la disciplinele Socio-Umane

- **Clasa a IX-a :** Reperle metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a, la disciplina Logică, argumentare și comunicare, sunt structurate pe două secțiuni, astfel:
Secțiunea 1. Reperle pentru estimarea nivelului achizițiilor învățării la finalul anului școlar 2020-

2021, în vederea realizării planificării calendaristice la clasa a IX-a

1.1 Elemente de continuitate și de discontinuitate între programele de gimnaziu și programa de clasa a IX-a

1.2. Evaluarea gradului de achiziție a competențelor din anii anteriori. Evaluarea inițială a achizițiilor disciplinare

Secțiunea 2. Repere pentru construirea noilor achiziții

2.1. Exemple de activități de învățare

2.2. Recomandări din perspectiva integrării tehnologiilor în procesul de predare/ învățare

Instrumente digitale pentru predare-învățare/ feedback și comunicare

2.3. Adaptarea la particularitățile/categoriile de elevi în risc. Programa clasei a IX-a pentru disciplina Logică, argumentare și comunicare, prin conținuturile și competențele specifice asumate, vizează educația pentru societate, în mod special/particular prin formarea de competențe necesare unei comunicări corecte, logic argumentate, importantă în procesul integrării oricărei persoane în societate. Prin studiul disciplinei Logică, argumentare și comunicare se propune:

- dezvoltarea la elevi a capacității de argumentare, precum și a gândirii critice și raționale, logic corecte, care să le favorizeze dezvoltarea competențelor de comunicare;
- dobândirea de către elevi a instrumentelor necesare atât controlului logic al situațiilor de comunicare, cât și utilizării acestora în pregătirea pentru societatea democratică și pentru integrarea socială activă. Aceste demersuri sunt compatibile cu achizițiile și competențele formate în ciclul gimnazial, care au ca finalitate:
- dezvoltarea gândirii critice în raport cu problematica drepturilor copilului;
- formarea elevilor ca persoane capabile să valorizeze propria cultură și să aprecieze pozitiv diferite alte culturi ce se regăsesc într-o societate interculturală;
- înțelegerea valorilor și principiilor cetățeniei democratice;
- dezvoltarea spiritului de inițiativă și antreprenoriat. Documentul poate fi consultat la adresa: https://www.edu.ro/sites/default/files/24_Repere_metodologice_logica_argumentare_comunicare.pdf

• **Clasa a X-a** : Elaborarea prezentelor repere metodologice are drept scop sprijinirea profesorilor pentru discipline socio-umane în aplicarea, în anul școlar 2022-2023, a programelor pentru disciplinele **Psihologie** și **Educație antreprenorială**, la generația de elevi care a studiat după programe școlare noi pe parcursul ciclurilor primar și gimnazial, începând cu anul școlar 2012-2013. Premisele care stau la baza acestui demers sunt reprezentate de:

- centrarea pe competențe, ca element organizator central al programelor școlare;
- existența unui profil de formare al elevului, care definește așteptările de la absolventul unui nivel de învățământ;
- promovarea unui curriculum flexibil, care să permită diversificarea și adaptarea situațiilor de învățare pentru elevi, în acord cu caracteristicile de vârstă/nivel de dezvoltare, cu interesele și aptitudinile elevului, cu respectarea diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.) precum și cu așteptările societății și implicit ale pieței muncii;
- nevoia de valorificare a contextelor formale, nonformale și informale de învățare;
- nevoia de a dezvolta secțiunea din programă dedicată Sugestiilor metodologice;
- promovarea unor instrumente unitare de proiectare curriculară. În acest cadru, profesorul are libertatea contextualizării programei școlare și proiectării unor parcursuri de învățare personalizate. Proiectarea

demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune:

- lectura integrală și personalizată a programei școlare;
- elaborarea planificării calendaristice;
- proiectarea unităților de învățare.

Documentul poate fi consultat la adresa:

https://rocnee.eu/images/rocnee/fisiere/curriculum/repere%20metodologice%2022-23/REPERE_METODOLOGICE_SOCIO_UMANE_2022_2023_1.pdf

• **Clasa a XI-a** : Elaborarea prezentelor repere metodologice are drept scop sprijinirea profesorilor din catedrele de discipline socio-umane pentru aplicarea, în anul școlar 2023-2024, a programelor pentru disciplinele Sociologie și Economie, la generația de elevi care a studiat după programe școlare noi pe parcursul ciclurilor primar și gimnazial, începând cu anul școlar 2012-2013. Premisele care stau la baza acestui demers sunt reprezentate de:

- centrarea pe competențe, ca element organizator central al programelor școlare;
- existența unui profil de formare al elevului, care definește așteptările de la absolventul unui nivel de învățământ;
- promovarea unui curriculum flexibil, care să permită diversificarea și adaptarea situațiilor de învățare pentru elevi, în acord cu caracteristicile de vârstă/nivel de dezvoltare, cu interesele și aptitudinile elevului, cu respectarea diversității (etno-culturale, lingvistice, religioase etc.) precum și cu așteptările societății și implicit ale pieței muncii;
- nevoia de valorificare a contextelor formale, nonformale și informale de învățare;
- nevoia de a dezvolta secțiunea din programă dedicată Sugestiilor metodologice;
- promovarea unor instrumente unitare de proiectare curriculară. Abordarea, de către profesorul de discipline socio-umane, a demersului didactic impune cunoașterea și înțelegerea programei școlare în spiritul ei – atât în ceea ce privește rolul componentelor programei școlare (logica internă a disciplinei), cât și prin ceea ce se numește lectura personalizată a programei școlare, adică modalitatea în care profesorul anticipează formarea/dezvoltarea competențelor specifice în contextul unității de învățământ, specificului claselor și personalității profesionale. Profesorul va avea în vedere resursele educaționale deschise, anticipările privind orarul, interesul manifest al elevilor (fapt care poate fi relevat prin discuții cu ceilalți profesori privind comportamentul în triada predare-învățare-evaluare a elevilor în anii anteriori), creativitatea profesorului în alegerea/construirea/adaptarea/combinarea activităților de învățare.

Documentul poate fi consultat la adresa:

https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2023/preuniversitar_root/repere_metodologice_XI/invatamant liceal/REPERE_METODOLOGICE_SOCIOLOGIE_ECONOMIE_2023_2024_CLS_XI.pdf

II.2.4 Evaluarea inițială a competențelor elevilor la debutul unei clase

La debutul anului școlar, fiecare profesor trebuie să realizeze evaluarea inițială a elevilor, cu roluri multiple:

- ✚ Asigură o **diagnoză** cu privire la nivelul de pregătire a elevilor la debutul clasei, prin identificarea acelor competențe din programa școlară anterioară care nu au fost suficient dezvoltate (Ce competențe ale elevilor din programa clasei anterioare au fost insuficient dezvoltate?).
- ✚ Constituie bază pentru planificarea de către profesor a eventualelor demersuri de **remediere** a

competențelor insuficient dezvoltate – (Care sunt domeniile care necesită recapitulare, recuperare, pentru a putea asigura învățarea?).

- ✚ Are rol **reglator**, oferind repere pentru o proiectare curriculară autentică și realistă, pe baza unor decizii documentate (Cum voi valorifica rezultatele evaluării inițiale în planificarea calendaristică sau proiectarea unităților de învățare?).
- ✚ **Motivează** elevul pentru implicarea în învățarea viitoare pe parcursul clasei (Ce știi și ce nu știi? Ce pot face și ce nu pot face în raport cu ceea ce am învățat? În ce mod voi recupera ceea ce nu știi?).

Astfel planificată, evaluarea inițială devine parte integrată a procesului didactic și poate fi valorificată ca **experiență de învățare**. În această perspectivă, evaluarea inițială ar trebui să fie motivantă și nestresantă, să fie prilej de verificare/actualizare/revizuire a nivelului de pregătire.

Pentru evaluarea inițială, pot fi utilizate diverse **instrumente și metode de evaluare** care să permită o **apreciere holistică a nivelului de realizare a diverselor competențe specifice**.

La modul general și la clasele liceale, diversificarea tipurilor de itemi în evaluarea curentă, de la clasă, este hotărâtoare pentru creșterea gradului de deschidere a testelor la disciplinele socio-umane către pro-evaluare, în care elevii vor fi puși în fața unor teste ofertante care să le dea cu adevărat măsura pregătirii la respectiva disciplină de studiu, cu o mare ancorare în viața cotidiană. Acest fapt presupune dezvoltarea unor itemi cu un nivel de complexitate mai ridicat, care să solicite demonstrarea unei game mai largi de competențe și care plasează elevul în situații cognitive mai complexe în care elevul are posibilitatea de a-și pune în evidență capacitățile. Mai mult, diversificarea tipurilor de cerințe și creșterea gradului de complexitate (nu neapărat și de dificultate) a testului au avantajul de a oferi posibilitatea elevilor de a recâștiga apetența pentru disciplinele socio-umane și, de ce nu, de a se conecta cu aspectele concrete ale unui subiect de bacalaureat. De asemenea, asemenea teste ofertante în ceea ce privește diversitatea și forma itemilor permit o diferențiere mai fidelă a rezultatelor, inclusiv o mai corectă/eficientă discriminare la vârf. Recomandăm, deci, eludarea itemilor care vizează exclusiv comportamentul de tip reproductiv și creșterea numărului itemilor care evidențiază măsura în care elevul poate demonstra abilități, desigur utilizând cunoștințele acumulate în contexte noi, contexte problematice, deschise, în care poate decide acțiuni raționale și de optimizare.

Probele orale reprezintă metoda de evaluare des utilizată la clasă, care își demonstrează valoarea în cazul disciplinelor socio-umane, care presupun probarea unor capacități și abilități dificil de surprins prin intermediul probelor scrise (de exemplu, capacitatea de comunicare verbală). Avantajele acestor probe vizează tocmai procesul de comunicare: flexibilitatea profesorului și posibilitatea lui de a adecva evaluarea la tipologia elevului (alternarea modului de dialogare/dezbatere, ajustarea gradului de dificultate al întrebărilor în funcție de diferiți factori), oportunitatea clarificărilor și corecțiilor imediate (dacă acestea se fac în accepție de feedback eficiența probei crește extrem de mult), formularea discursului oral în care se poate urmări respectarea logicii interne și dinamicii retoricii de tip panta rhei, dar și originalitatea elevului, capacitatea sa de a justifica. Interacțiunea directă creată între profesorul-evaluator și elevul-evaluat poate crește gradul de implicare al elevului, fapt ce permite evaluarea comportamentului afectiv- atitudinal. Dezavantajul major este dat de subiectivitatea pe care probele orale o induc.

Probele scrise sunt practicate, și uneori chiar preferate, datorită posibilității de creștere a gradului de obiectivitate în apreciere, chiar dacă există o relativă fractură în timp a momentului redactării lucrării, de către elev și a primirii notei, respectiv a corijării erorilor de către profesor. Există,

desigur, o serie de situații care distorsionează nota/punctajul, în care evaluarea este alterată (nota poate fi mărită exagerat sau dimpotrivă, sever micșorată), dacă evaluatorul a fost impresionat de o idee apreciată (mai ales prin comparație cu lucrările celorlați elevi) drept extrem-creativă sau de o greșeală inacceptabilă, care este în consecință grav sancționată.

Probele practice sunt utilizate în vederea evaluării capacității elevilor de a aplica anumite cunoștințe teoretice, precum și a gradului de stăpânire a priceperilor și deprinderilor de ordin practic. Într-adevăr, la momentul actual, evaluarea elevilor prin probe practice este mai puțin valorizată, chiar dacă activitățile practice oferă posibilitatea elevului de a-și dezvolta atât competențele generale (comunicare, analiză, sinteză, evaluare), cât și pe cele specifice, aplicative (manipularea datelor, instrumentelor de lucru, interpretarea rezultatelor).

Metodele tradiționale pot fi însă adaptate nevoilor de evaluare de moment, evoluând spre modernitate, în măsura în care etapele procedurale permit restructurări sau atunci când contextul de aplicare este diferit de situațiile tipice de aplicare. Calitatea, avantajele și eficacitatea unei metode de evaluare depind de momentul oportun, de instrumentul ales, de modul de aplicare, gradul de implicare profesor-elev, combinarea metodelor, diversitatea itemilor etc.

II.2.5 Planificarea calendaristică: instrument unitar de lucru pentru profesori

Instrumentele de proiectare didactică – planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare – reprezintă **documente proiective** care realizează asocierea dintre elementele programei școlare și cadrul de implementare practică a acesteia, în condițiile resurselor de timp ale unui an școlar. Acestea nu trebuie să reprezinte o activitate formală, de elaborare a unor documente cu utilitate scăzută în practica școlară, ci trebuie gândite ca instrumente care să ducă la creșterea relevanței și eficienței activității de predare- învățare-evaluare.

Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune următoarele **etape**:

- lectura integrală și personalizată a programei școlare;
- elaborarea planificării calendaristice;
- proiectarea unităților de învățare

Lectura integrală și personalizată a programei școlare

Activitatea de proiectare didactică necesită ca profesorul să aibă o bună cunoaștere a programei școlare, prin:

- lectura integrală** a programei școlare – care presupune ca profesorul să citească toate componentele programei școlare și să înțeleagă structura și logica internă a acesteia, rolul fiecărei componente, fără a se limita numai la lista de conținuturi sau numai la lectura programei pentru clasa a XII-a (în cazul de față);
- lectura personalizată** a programei școlare – care necesită contextualizarea aplicării programei școlare la specificul elevilor și al contextului școlar, prin: alegerea activităților de învățare, stabilirea succesiunii unităților de învățare, definirea alocărilor orare asociate temelor.

Planificarea calendaristică

Din punct de vedere tehnic, pentru planificarea calendaristică corespunzătoare clasei a XII-a sunt necesare următoarele **etape**:

- stabilirea asocierilor și a corespondențelor dintre competențele specifice și conținuturile programei

- școlare (Prin ce conținuturi se pot realiza competențe specifice?);
- + stabilirea unităților de învățare, respectând prevederile din programa școlară și logica disciplinară (Care sunt unitățile majore ce vor fi vizate prin învățarea elevilor?);
- + stabilirea succesiunii de parcurgere a unităților de învățare (Care este succesiunea logică a unităților de învățare, în structura anului școlar?);
- + structurarea parcursului (Planificarea calendaristică acoperă integral programa școlară? Se asigură raportarea corectă la structura modulară a anului școlar 2024-2025? Timpul alocat fiecărei unități de învățare este suficient? Parcursul planificat este eficient și adecvat elevilor cărora se adresează?etc.).

Pentru realizarea planificării calendaristice recomandăm utilizarea modelului prezentat în *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a XII-a în anul școlar 2024-2025*, care cuprinde următoarele **elemente**:

- + Unități de învățare – sunt identificate de profesor în programa școlară;
- + Competențe specifice – se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară, corelate cu unitățile de învățare;
- + Conținuturi – se menționează titluri/teme selectate din conținuturile programei școlare, care se subsumează fiecărei unități de învățare;
- + Număr de ore alocate – numărul de ore este stabilit de către profesor;
- + Perioada calendaristică – se precizează săptămâna sau săptămânile în care vor fi abordate temele;
- + Observații – se menționează aspecte specifice care țin de aplicarea planificării calendaristice.

Proiectul unității de învățare

Unitatea de învățare reprezintă o structură didactică flexibilă cu următoarele **caracteristici**:

- + este unitară din punct de vedere tematic și didactic;
- + vizează formarea anumitor competențe specifice la nivelul elevilor;
- + este realizată pe o perioadă determinată de timp;
- + se finalizează prin evaluare.

Pentru realizarea proiectului unității de învățare se recomandă utilizarea următoarelor **elemente**:

- + *Competențe specifice* – se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară, corelate cu unitatea de învățare;
- + *Conținuturi* – sunt identificate și selectate/detaliat din programa școlară, pentru a oferi cadrul de structurare a competențelor specifice vizate;
- + *Activitățile de învățare* – sunt stabilite de profesor, în funcție de competențele specifice și caracteristicile grupului de elevi;
- + *Resurse* – sunt identificate în mod concret resursele de învățare necesare și cele disponibile, resurse de timp, de loc, forme de organizare a elevilor;
- + *Evaluare* – se menționează modalitățile de evaluare (continuă, sumativă) ce vor fi utilizate în cadrul unității de învățare.

III. CADRUL NORMATIV PRIVIND ORGANIZAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN ANUL ȘCOLAR 2024 – 2025 – NOUTĂȚI, PUNCTE CRITICE, MĂSURI ȘI ACȚIUNI GENERATE DE ACESTA

III. 3.1 OME nr. 3694/1.02.2024 privind structura anului școlar 2024-2025. Acest an școlar

are o durată de 36 de săptămâni de cursuri.

Având în vedere:

- prevederile art. 115 alin. (2) lit. r) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Referatul de aprobare nr. 3.202 din 27.12.2023 referitor la proiectul de Ordin al ministrului educației privind structura anului școlar 2024—2025, în baza prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare, ministrul educației emite prezentul ordin.

Art.1. - (1) Anul școlar 2024—2025 începe la data de 1 septembrie 2024, se încheie la data de 31 august 2025 și are o durată de 36 de săptămâni de cursuri. Cursurile anului școlar 2024—2025 încep la data de 9 septembrie 2024.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) se stabilesc următoarele:

- a) pentru clasele a XII-a zi, a XIII-a seral și frecvență redusă, anul școlar are o durată de 34 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 6 iunie 2025;
- b) pentru clasa a VIII-a, anul școlar are o durată de 35 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 13 iunie 2025;
- c) pentru clasele din învățământul liceal — filiera tehnologică, cu excepția claselor prevăzute la lit. a) și pentru clasele din învățământul profesional, anul școlar are o durată de 37 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 27 iunie 2025;
- d) pentru clasele din învățământul postliceal, durata cursurilor este cea stabilită prin planurile-cadru de învățământ în vigoare.

Art.2.- (1) Anul școlar 2024 - 2025 se structurează, pe intervale de cursuri și intervale de vacanță, astfel:

a) intervale de cursuri:

- de luni, 9 septembrie 2024, până vineri, 25 octombrie 2024;
- de luni, 4 noiembrie 2024, până vineri, 20 decembrie 2024;
- de miercuri, 8 ianuarie 2025, până vineri, 7 februarie 2025, respectiv vineri, 14 februarie 2025, sau vineri, 21 februarie 2025, după caz, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în urma consultărilor cu beneficiarii primari ai educației, cu părinții/reprezentanții legali ai acestora și cu cadrele didactice, realizate la nivelul unităților de învățământ;
- de luni, 17 februarie 2025, respectiv luni, 24 februarie 2025, sau luni, 3 martie 2025, la decizia inspectoratelor școlare județene/ al municipiului București, după caz, până joi, 17 aprilie 2025;
- de luni, 28 aprilie 2025, până vineri, 20 iunie 2025;

b) intervale de vacanță:

- de sâmbătă, 26 octombrie 2024, până duminică, 3 noiembrie 2024;
- de sâmbătă, 21 decembrie 2024, până marți, 7 ianuarie 2025;
- o săptămână, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în perioada 10 februarie
- 2 martie 2025;
- de vineri, 18 aprilie 2025, până duminică, 27 aprilie 2025;
- de sâmbătă, 21 iunie 2025, până duminică, 7 septembrie 2025.

(2) Fiecare unitate de învățământ comunică beneficiarilor primari ai educației și părinților/

reprezentanților legali ai acestora, până la data de 1 aprilie 2024, structura detaliată a anului școlar, cu includerea deciziilor pentru elementele flexibile ale acesteia.

Art. 3. - În zilele nelucrătoare/de sărbătoare legală prevăzute de lege și de contractul colectiv de muncă aplicabil nu se organizează cursuri.

Art.4.- (1) Programul național „Școala altfel” și Programul „Săptămâna verde” se desfășoară în perioada 9 septembrie 2024 - 30 mai 2025, în intervale de câte 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ. Derularea celor două programe se planifică în intervale de cursuri diferite.

(2) La clasele din învățământul liceal-filiera tehnologică și din învățământul profesional, în perioadele dedicate programelor „Școala altfel” și „Săptămâna verde” se organizează activități de instruire practică, urmărind și scopul acestor programe.

(3) La clasele din învățământul postliceal, în perioadele dedicate programelor „Școala altfel” și „Săptămâna verde” se organizează activități de instruire practică.

Art.5. - În situația suspendării cursurilor conform

Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, măsurile privind parcurgerea integrală a programei școlare prin modalități alternative stabilite de consiliul de administrație al unității de învățământ nu se dispun în perioada vacanțelor școlare.

Art.6. - Calendarul examenelor/evaluărilor naționale, al examenelor de absolvire, respectiv de certificare/atestare a calificării profesionale/ a competențelor, precum și calendarul admiterii în clasa a IX-a se aprobă prin ordine distincte ale ministrului educației.

Art.7. - (1) În situații deosebite, bine fundamentate, în funcție de condițiile climaterice locale speciale și de specificul școlii, inspectoratele școlare pot aproba, cu avizul Ministerului Educației, la cererea conducerii unităților de învățământ, modificări ale structurii anului școlar stabilite prin prezentul ordin.

(2) Pentru unitățile de învățământ militar preuniversitar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, în funcție de specificul școlii și de specificul specializării/armei, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale pot aproba, cu avizul Ministerului Educației, la cererea conducerii unităților de învățământ, modificări ale structurii anului școlar stabilite prin prezentul ordin.

(3) Solicitarea de modificare a structurii anului școlar pentru situațiile menționate la alin. (1) se face după consultarea consiliului reprezentativ al părinților din unitatea/ unitățile de învățământ respectivă/ respective.

(4) Aprobarea modificării structurii anului școlar, menționată la alin. (1) și (2), se acordă în condițiile asigurării parcurgerii integrale a programei școlare, precum și a posibilității ca toți elevii să participe, fără restricții, la examenele și evaluările naționale.

Art.8.-Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Educației, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art.9.- Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

STRUCTURA ANULUI ȘCOLAR 2024-2025/OME nr. 3694/01.02.2024

(170 zile lucrătoare - 36 săptămâni)

(clasele a XII-a - 09.09.2024- 06.06.2025 - 34 săptămâni)

CURSUL I					CURSUL II					
09.09 - 25.10.2024 = 6 săptămâni					04.11 - 20.12.2024 = 7 săptămâni = cursuri					
26.10 - 03.11.2024 - vacanță					21.12.2024- 07.01.2025 vacanță					
SEPTEMBRIE		OCTOMBRIE			NOIEMBRIE			DECEMBRIE		IANUARIE
L	2 9 16 23 30	L	7 14 21 28	L	4 11 18 25	L	2 9 16 23 30	L	1	
M	3 10 17 24	M	1 8 15 22 29	M	5 12 19 26	M	3 10 17 24 31	M	2	
M	4 11 18 25	M	2 9 16 23 30	M	6 13 20 27	M	4 11 18 25	M	1	
J	5 12 19 26	J	3 10 17 24 31	J	7 14 21 28	J	5 12 19 26	J	2	
V	6 13 20 27	V	4 11 18 25	V	8 15 22 29	V	6 13 20 27	V	3	
S	7 14 21 28	S	5 12 19 26	S	9 16 23 30	S	7 14 21 28	S	4	
D	1 8 15 22 29	D	6 13 20 27	D	3 10 17 24	D	1 8 15 22 29	D	5	
CURSUL III					CURSUL IV					
08.01 -14.02.2025 = 6 săptămâni= cursuri					24.02 - 17.04.2025 =8 săptămâni = cursuri					
17.02 - 23.02.2025 vacanță					18.04-27.04.2025 vacanță					
IANUARIE		FEBRUARIE			MARTIE			APRILIE		
L	6 13 20 27	L	3 10 17 24	L	3 10 17 24 31	L	7 14 21			
M	7 14 21 28	M	4 11 18 25	M	4 11 18 25	M	1 8 15 22			
M	8 15 22 29	M	5 12 19 26	M	5 12 19 26	M	2 9 16 23			
J	9 16 23 30	J	6 13 20 27	J	6 13 20 27	J	3 10 17 24			
V	10 17 24 31	V	7 14 21 28	V	7 14 21 28	V	4 11 18 25			
S	11 18 25	S	1 8 15 22	S	1 8 15 22 29	S	5 12 19 26			
D	12 19 26	D	2 9 16 23	D	2 9 16 23 30	D	6 13 20 27			

CURSUL V

28.04 - 20.06.2025 = 8 săptămâni= cursuri

06.06.2025 - clasele a XII-a încheie cursurile

APRILIE	MAI	IUNIE
L 28	L 5 12 19 26	L 2 9 16 23 30
M 29	M 6 13 20 27	M 3 10 17 24
M 30	M 7 14 21 28	M 4 11 18 25
J	J 1 8 15 22 29	J 5 12 19 26
V	V 2 9 16 23 30	V 6 13 20 27
S	S 3 10 17 24 31	S 7 14 21 28
D	D 4 11 18 25	D 1 8 15 22 29

21.06 - 07.09.2025

vacanță

IULIE	AUGUST	SEPTEMBRIE
L 7 14 21 28	L 4 11 18 25	L 1
M 1 8 15 22 29	M 5 12 19 26	M 2
M 2 9 16 23 30	M 6 13 20 27	M 3
J 3 10 17 24 31	J 7 14 21 28	J 4
V 4 11 18 25	V 1 8 15 22 29	V 5
S 5 12 19 26	S 2 9 16 23 30	S 6
D 6 13 20 27	D 3 10 17 24 31	D 7

Note:

a) Zile libere:

- 25-26 decembrie 2024 (miercuri - joi) - Crăciunul;
- 01-02 ianuarie 2025 (miercuri - joi);
- 24 ianuarie 2025 (vineri) - Ziua Unirii Principatelor Române;
- 01 mai 2025(joi) - Ziua muncii;
- 20 aprilie - 21 aprilie (duminică- luni) - Sf. Paști; 08 - 09 iunie 2025 - Rusaliile;

b) Zile speciale: - 5 octombrie 2024 -Ziua Internațională a educației;

- 5 iunie 2025 -Ziua învățătorului;

c) 29 mai 2025- Înălțarea (Ziua Eroilor);

d) 1 iunie 2025 - Ziua copilului.

***OME nr. 3.694/01.02 2024 poate fi accesat la adresa:
[https://www.edu.ro/structura an_scolar 2024 2025](https://www.edu.ro/structura_an_scolar_2024_2025)***

III.3.2 Cadrul normativ care reglementează organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat, a evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a și a admiterii în învățământul liceal și profesional, graficul examenelor de certificare a calificărilor profesionale, în anul școlar 2024-2025, precum și calendarul desfășurării concursurilor naționale în anul școlar 2024-2025.

- **ORDIN nr. 6481/5.09.2024** privind organizarea și desfășurarea examenului național de Bacalaureat – 2025;
- **ORDIN nr. 6595/4.09.2024** privind organizarea și desfășurarea Evaluării Naționale – 2025;
- **ORDIN nr. 6.480 30.08.2024** privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal – 2025-2026;
- **ORDIN nr. 6466/30.08.2024** pentru aprobarea cadrului de competențe digitale ale profesionistului în educație;
- **ORDIN nr. 6478/2024**, privind aprobarea Metodologiei privind portofoliul educațional al preșcolarului și al elevului din învățământul preuniversitar
- **ORDIN nr. 6477/30.08.2024** privind aprobarea graficului de desfășurare a examenelor de certificare a calificării profesionale a absolvenților din învățământul profesional și tehnic preuniversitar în anul școlar 2024-2025
- **ORDIN nr. 6152/31.08.2023** pentru modificarea Anexei nr. 1, a Anexei nr. 2 și a Anexei nr. 3 la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5219/2010 privind recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine și la examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale cu probele de evaluare a competențelor lingvistice într-o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal, respectiv de evaluare a competențelor digitale, din cadrul examenului de bacalaureat, cu modificările și completările ulterioare.

III. 3.3. Concursurile naționale în anul școlar 2024-2025 la disciplinele socio-umane:

Olimpiada Națională de Științe socio-umane:

Faza pe școală: ianuarie 2025

Faza locală (comuna, oraș): februarie 2025

Faza județeană/sectoarelor municipiului București: 15 martie 2025

Faza națională: 23-27 aprilie 2025 – Cluj-Napoca

Concursul Național “Democrație și toleranță”:

Faza pe școală: luna februarie 2025

Faza locală (comuna, oraș): luna martie 2025

Faza județeană/sectoarelor municipiului București: mai 2025

Faza națională: 26-29 iulie 2025 - Bacău

III.3.4 Schimbări asociate procesului de predare – învățare – evaluare în anul școlar 2024 – 2025

Proiectarea și realizarea instruirii se bazează pe câmpul conceptual și metodologic promovat de ghidurile pentru aplicarea curriculumului școlar și se corelează în anul școlar 2024 – 2025 cu elementele de noutate cuprinse în ultimele documente oficiale emise de Ministerul Educației.

Documentul școlar de referință al proiectării și realizării procesului educațional îl reprezintă **programa școlară**. În jurul acestei componente centrale și majore a instruirii gravitează, ca elemente principale de logistică, metodologia de proiectare și de organizare a instruirii promovată de ghidurile metodologice de curriculum și didactică, resursele de timp alocate prin planurile-cadru (cu diferențieri pe filiere, profiluri și specializări), structura anului școlar 2024 – 2025 și noile reglementări privind evaluarea.

Recomandările privind un demers didactic eficient implică optimizarea traspunerii în practică a programei școlare și asigurarea premiselor unor parcursuri de învățare personalizate, centrate pe formarea/structurarea competențelor precum și implicarea activă a elevilor la propria formare și dezvoltare.

IV. CURRICULUM NAȚIONAL: PLANURILE CADRU, PROGRAMELE ȘI MANUALELE ȘCOLARE ÎN VIGOARE (Utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale, aplicarea contextualizată a programelor școlare)

* PLANURILE-CADRU

În anul școlar 2024-2025, pentru **disciplinele socio-umane**, planurile - cadru pentru învățământul gimnazial includ, la nivelul claselor V-VIII, pachetul disciplinelor intitulate generic **Educație socială**, după cum urmează:

-la clasa a V-a - **Educație socială - Gândire critică și drepturile copilului**, 1 oră/săptămână (începând cu anul școlar 2017-2018);

-la clasa a VI-a - **Educație socială - Educație interculturală**, 1 oră/săptămână (începând cu anul școlar 2018-2019);

-la clasa a VII-a - **Educație socială - Educație pentru cetățenie democratică**, 1 oră/săptămână (începând cu anul școlar 2019-2020);

-la clasa a VIII-a - **Educație socială - Educație economico-financiară**, 1 oră/săptămână (începând cu anul școlar 2020-2021);

- Planurile-cadru valabile modificate care pot fi accesate la adresa:

<https://www.rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/planuri-cadru-actuale>

- Planurile-cadru pentru **învățământ gimnazial** care pot fi accesate la adresa:

<https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/planuri-cadru-actuale/planuri-cadru-invatamant-gimnazial>

- Planurile-cadru pentru **învățământ liceal** care pot fi accesate la adresa:

<https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/planuri-cadru-actuale/planuri-cadru-invatamant-liceal>

*Notificarea nr. 45669/12.10.2009 cu privire la predarea-învățarea disciplinelor socio-umane în învățământul preuniversitar, cursuri de zi și seară, începând cu anul școlar 2009-2010 - **rămân valabile precizările pentru învățământul liceal.***

* PROGRAMELE ȘCOLARE

În anul școlar 2024-2025, pentru disciplinele **Socio-umane** se aplică:

INVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

CONFORM *Precizărilor privind aplicarea planurilor –cadru și a programelor școlare pentru învățământul primar nr. 27117/28.01.2015:*

Începând cu anul școlar 2016-2017 se aplică atât la clasa a III-a, cât și la clasa a IV-a Planul-cadru aprobat prin OMEN 3371/2013 și programele școlare aprobate prin OMEN nr. 5003/2014;

OMEN 5001/2014;

OMEN nr. 5004/2014

Programa școlară pentru disciplina *Educație civică* aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014 poate fi accesată la adresa:

<https://www.rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front/programe-scolare-in-vigoare>

- **PROGRAME ȘCOLARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL -EDUCAȚIE SOCIALĂ** - prin **OMEN nr. 3393/28.02.2017** au fost aprobate programele școlare pentru ciclul gimnazial, incluzând și programa școlară pentru disciplina de trunchi comun (obligatorie) *Educație socială*, după cum urmează:
- **la clasa a V-a, disciplina *Educație socială - Gândire critică și drepturile copilului*** urmărește dezvoltarea gândirii critice în raport cu/prin orientare către problematica drepturilor copilului. Abordarea gândirii critice și a drepturilor copilului se realizează, într-un mod integrat, pornind de la competențele specifice definite în cadrul programei. Activitățile de învățare propuse urmăresc să susțină elevii în efortul de a reflecta critic asupra propriilor drepturi și responsabilități; oferă astfel, contexte pentru formularea de întrebări, construirea unui punct de vedere argumentat sau pentru examinarea opiniilor, explicațiilor și argumentelor formulate de alte persoane. În egală măsură, activitățile de învățare urmăresc să stimuleze și implicarea directă a elevilor în promovarea și apărarea propriilor drepturi;
- **la clasa a VI-a, disciplina *Educație socială - Educație interculturală*** propune un demers didactic centrat pe valorile și principiile interculturalității, în contextul societății românești contemporane. Disciplina urmărește formarea elevilor ca persoane capabile să valorizeze propria cultură și să aprecieze pozitiv diferite alte culturi ce se regăsesc într-o societate interculturală;
- **la clasa a VII-a, disciplina *Educație socială - Educație pentru cetățenie democratică*** este centrată pe valorile și principiile cetățeniei democratice. Prin această disciplină se continuă educația civică a elevilor, inițiată în învățământul primar, dobândindu-se noi competențe referitoare la înțelegerea funcționării statului democratic, ca stat de drept, și la practicarea cetățeniei active;
- **La clasa a VIII-a, disciplina *Educație socială - Educație economico-financiară*** este orientată pe dimensiunea economico-financiară și antreprenorială a exercitării cetățeniei. Raportarea elevilor de gimnaziu la aspecte care țin de domeniul economico-financiar este realizată în mod firesc, fiind vizate aspecte esențiale cu care aceștia vin în contact direct sau prin intermediul familiei din care fac parte. În mod similar, în deplină concordanță cu vârsta elevilor, este avută în vedere dezvoltarea spiritului de inițiativă și antreprenoriat; accentul este pus pe realizarea unor planuri de acțiune (personale/ de familie) pentru realizarea unui scop, pe abilitatea persoanei de a transforma ideile în acțiune.
- Programele școlare valabile modificate care pot fi accesate la adresa: <http://programe.ise.ro/>
- Programele școlare pentru **învățământ gimnazial** care pot fi accesate la adresa:

<https://www.rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front/programe-scolare-in-vigoare>

- Ca un element de noutate general, în spiritul implicării elevilor în propria învățare, programele școlare pentru disciplina **Educație socială** consacră un rol special **proiectului educațional**.
- Este creat, în acest fel, un cadru educațional care apropie procesul de predare-învățare-evaluare de viața reală, în care proiectul este un instrument de lucru necesar pentru desfășurarea activității în toate domeniile social-economice. Acest cadru educațional permite *învățarea participării prin participare* și nu doar discutând *despre participare*; este facilitată, de asemenea, dezvoltarea abilităților necesare secolului al XXI-lea: creativitate, gândire critică și sistemică, abilități de comunicare și de colaborare, capacitate de adaptare, responsabilitate, spirit de echipă. **Bugetul de timp alocat proiectului reprezintă 25-30% din bugetul total de timp alocat, pe an de studiu, disciplinei.**
- Activitatea fiecărui elev în cadrul echipei de proiect este evaluată și se finalizează prin notarea acestuia.

* Invățământ liceal:

Programe școlare valabile începând cu anul școlar 2009-2010 pentru disciplinele SOCIO-UMANE - PROGRAME DE TRUNCHI COMUN

- programa școlară pentru disciplina ***Logică, argumentare și comunicare***, cls. a IX-a, aprobată prin **OMECI nr. 5099/09.09.2009**;

Pentru LICEAL, CU EXCEPTIA MODIFICARILOR DIN ANUL ȘCOLAR 2009-2010 ALE PROGRAMEI LA DISCIPLINA *Logică, argumentare și comunicare*, RESTUL PROGRAMELOR NU AU SUFERIT MODIFICARI

Toate PROGRAMELE ȘCOLARE DE NIVEL LICEAL POT FI ACCESATE LA ADRESA:

<https://www.rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front/programe-scolare-in-vigoare>

* MANUALE ȘCOLARE

În anul școlar 2024-2025 sunt în vigoare manualele școlare aprobate prin ordinul ministrului educației pentru a fi folosite în sistemul național de învățământ (vezi *Catalogul manualelor școlare pentru clasele I-VIII și Catalogul manualelor școlare pentru clasele IX-XII pentru anul școlar 2024-2025*).

Cataloagele pot fi accesate la adresa: <https://rocnee.eu/index.php/manuale-scolare/cataloage-manuale-scolare-invatamant-preuniversitar2024-2025-clasele-i-viii-si-ix-xii> sau la adresa: <https://www.edu.ro/manuale-scolare>

Manualele școlare în format electronic le găsiți la adresa: <https://www.manuale.edu.ro/>

Lista manualelor aprobate prin ordin de ministru: <https://www.edupedu.ro/lista-cu-manuale-scolare>

Mijloace de învățământ/Auxiliare didactice: - <https://www.edu.ro/auxiliare-didactice>

- Pentru predarea-învățarea disciplinei ***Logică, argumentare și comunicare*** se vor utiliza manualele școlare existente pentru ***Logică și argumentare***.

IV.4.1 Ghiduri și resurse educaționale deschise elaborate în cadrul proiectelor CRED și PROF

Resursele educaționale deschise (RED) se referă la orice material de învățare, predare, evaluare sau cercetare care este disponibil în format și suport public sau aflat sub licență deschisă, permițând accesul gratuit, reutilizarea, adaptarea și redistribuirea acestuia.

• **Platforme, aplicații, resurse educaționale și ghiduri:**

Digital Edu CRED (<https://digital.educred.ro/>): resurse educaționale deschise, proiectate pentru învățământul primar/gimnazial, vizând competențele generale și competențele specifice fiecărei discipline de studiu;

Digital Edu (<https://digitaledu.ro/resurse-educationale-deschise/>): sugestii de activități de învățare și resurse educaționale deschise;

EduacCES (<https://eduaces.ro/ro/>): resurse educaționale utile activităților derulate cu copiii cu cerințe educaționale speciale (CES);

Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare la disciplinele din aria curriculară Om și societate – învățământ gimnazial (<https://ghiduri.educred.ro/gimnaziu/istorie/>): cuprinde delimitări conceptuale, documente reglatoare ale Curriculumului național, exemple privind proiectarea didactică, activități de învățare și modalități de evaluare;

Ghid metodologic pentru Programul „A doua șansă” – învățământ secundar (<https://ghiduri.educred.ro/a-doua-%C8%99ans%C4%83/a-doua-%C8%99ans%C4%83-%C3%AEenv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2nt-secundar/>): prezintă modalitățile de adaptare a activității didactice la cursanți care au depășit vârsta școlarității;

Kahoot! (<https://kahoot.com/>): o platformă de învățare care facilitează consolidarea, aprofundarea, evaluarea activităților didactice prin intermediul jocului didactic;

Livresq (<https://library.livresq.com/browse/public&search=Istorie/>): materiale educaționale interactive: lecții, manuale școlare și cursuri elearning realizate;

Mentimeter (<https://www.mentimeter.com/>): aplicație folosită pentru a crea prezentări cu feedback rapid;

MindMeister (<https://www.mindmeister.com/>): platformă interactivă care facilitează realizarea hărților conceptuale;

Learning Apps (<https://learningapps.org/>): platformă educațională concepută pentru a sprijini procesul de instruire prin metode interactive/jocuri didactice;

Padlet (<https://ro.padlet.com>): platformă interactivă care facilitează învățarea prin colaborare între elevi;

Wordwall (<https://wordwall.net/>): platformă educațională prin care profesorii pot să-și creeze propriile resurse didactice;

IV.4.2 Noutăți în organizarea procesului de predare-învățare-evaluare

Pentru anul școlar 2024-2025 se aplică prevederile **Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar**, aprobat prin **OME nr.5.726/06.08.2024**, publicat în M.O., partea I, Nr. 795 bis/12.VIII.2024, privind modalitatea de notare pentru fiecare elev, precum și numărul de calificative/note acordate elevilor pe parcursul perioadelor de învățare ale anului școlar în curs.

Prevederi legate de evaluarea rezultatelor elevilor:

- numărul de calificative/note acordate anual fiecărui elev, la fiecare disciplină de studiu, este stabilit de cadrul didactic, în funcție de numărul unităților de învățare și de numărul săptămânal de ore prevăzut în planul-cadru. La fiecare disciplină numărul de calificative/note acordate anual este **cu cel puțin trei mai mare decât numărul de ore alocat săptămânal disciplinei** în planul-cadru de învățământ.

Conform regulamentului-cadru, elevii aflați în **situație de corigență** vor avea cu cel puțin o notă în plus față de numărul minim de note prevăzut de regulamentul-cadru, ultima notă fiind acordată, de regulă, în ultimele trei săptămâni ale anului școlar. La fiecare disciplină de studiu se încheie anual o singură medie, calculată **prin rotunjirea mediei aritmetice a notelor** la cel mai apropiat număr întreg. La o diferență de 50 de sutimi, rotunjirea se face în favoarea elevului.

Având în vedere respectarea principiului învățării și evaluării sistematice continue care include cerința notării ritmice, se impune ca până la finalul anului calendaristic 2024, să fie acordate cel puțin: - câte două note/calificative la disciplinele cu 1 oră pe săptămână/2 ore pe săptămână, dintre care cel puțin o notă se recomandă să fie acordată în urma susținerii unei evaluări scrise; - câte 3 note/calificative la disciplinele cu mai mult de 2 ore pe săptămână, dintre care cel puțin o notă se recomandă să fie acordată în urma susținerii unei evaluări scrise. **Portofoliul elevilor** poate cuprinde, în format electronic sau letric: lucrări scrise, teste (inițiale, secvențiale, sumative), eseuri, referate tematice (cu subiecte diverse), prezentarea unor obiective istorice (fișe), analiza și interpretarea unor date.

IV.4.3 Aplicarea contextualizată a programelor școlare

***Portofoliul cadrului didactic:**

1. Documente personale

- decizia de numire
- fișa postului
- fișa de autoevaluare
- calificative pe ultimii 3 ani
- CV-model european-reactualizat anual
- incadrare (clase, orar)
- certIFICATE (adeverințe) de la perfecționări – grade didactice, cursuri acreditate și neacreditate(copie xerox)
- orar săptămânal

2. Proiectare

- planificări anuale
- proiectarea unităților de învățare
- programe școlare pentru opționale noi (dacă este cazul)
- proiectarea pregătirii elevilor capabili de performanță
- proiectarea pregătirii elevilor ce prezintă dificultăți în învățare

3. Evidență

- rezultate ale elevilor la evaluări (testări inițiale, finale, periodice)-comparații
- rezultate la examenul de Bacalaureat-ultimii 2-3 ani-comparații
- evidența elevilor cu performanță-pe ani, tipuri de concursuri
- evidența elevilor capabili de performanță ;
- evidența elevilor care prezintă dificultăți în învățare ;
- orarul săptămânal și al pregătirilor suplimentare;
- șubiecte teste pe intervale de învățare;
- fișa de autoevaluare pentru obținerea calificativului anual

4. Instrumente de evaluare și notare

- teste
- chestionare;
- tipuri diferite de itemi de evaluare;
- la aceste materiale se păstrează în dosare doar câte un formular, **nu și teste ale elevilor.**

5. Modalități de evaluare:

- utilizarea tuturor metodelor de examinare a elevilor (orale, scrise, practice), plecându-se de la ideea că fiecare metodă posedă atât avantaje, cât și limite, ceea ce înseamnă că niciuna dintre acestea nu trebuie favorizată în detrimentul celorlalte, deoarece această atitudine ar altera semnificativ modul de desfășurare a întregului proces evaluativ;
- promovarea modalităților alternative/complementare de evaluare (referatul, proiectul, portofoliul, investigația, autoevaluarea etc.) cu scopul de a face evaluarea mai agreabilă și mai adaptată subiecților care fac obiectul evaluării, fără eliminarea evaluărilor de tip tradițional;
- utilizarea metodelor, instrumentelor și platformelor on-line.

6. Resurse materiale

- lista mijloacelor didactice-hărți, globuri, planșe
- lista cărților, albumelor,etc.
- lista CD-uri, DVD-uri, folii retroproiector, etc.
- sponsorizări

7. Documente curriculare

- programe școlare
- ghiduri metodologice și de evaluare
- precizări metodologice

-programe de examene naționale (Evaluarea Națională, Bacalaureat, definitivat, concurs pentru ocuparea posturilor didactice)

-subiecte de la aceste examene (pentru ultimii 1-2 ani)

8. Activități extracurriculare

-cerc (planificări, tabele nominale, documente, albume, etc.)

-drumetii, excursii (planificări, tabele nominale, documente, albume, etc.)

-simpozioane, sesiune de comunicări științifice

*** Pregătirea cadrelor didactice**

Direcții principale de pregătire:

- Cunoașterea documentelor școlare – Planurile – cadru și programele școlare în vigoare
- Pregătirea de specialitate și metodică
- Utilizarea manualelor școlare, a ghidurilor metodologice și a ghidurilor de evaluare pentru disciplinele istorie-geografie-socio-umane
- Formarea cadrelor didactice în vederea abordării interdisciplinare și transdisciplinare
- Tratarea diferențiată și individualizarea predării-învățării-evaluării astfel încât să se asigure progresul școlar al tuturor elevilor
- Parcurgerea integrală a programelor școlare în vigoare, respectiv dezvoltarea competențelor specifice programelor școlare
- Documente de proiectare și de evaluare, personalizate, adaptate la cerințele locale și la nivelul de cunoștințe ale elevilor
- Utilizarea instrumentelor de evaluare, inclusiv a instrumentelor digitale de evaluare

*** Inspecția școlară**

1. Tipuri de inspecții

a. Inspecții de perfecționare la cadrele didactice înscrise pentru susținerea examenelor de definitivat, gradele didactice II și I

b. Inspecții generale în unitățile cuprinse în graficul de monitorizare al IȘJ

c. Inspecții de specialitate

2. Aspecte urmărite în cadrul inspecțiilor

- Respectarea programei,
- Desfășurarea orelor – documentele de planificare
- Respectarea principiilor didactice (folosirea de metode active, folosirea materialelor intuitive, accesibilitate, legarea teoriei de practică, esențializarea conținuturilor, sistematizarea conținuturilor, interdisciplinaritate)
- Secvențele terminale ale lecției (notare, fixare, test, temă pentru acasă)
- Parcurgerea ritmică a materiei-concordanța dintre planificare-proiectarea unității de învățare-condica de prezență-caietele elevilor
- Notarea ritmică
- Fișa individuală de progres
- Baza materială a școlii
- Folosirea mijloacelor moderne

MINISTERUL EDUCAȚIEI

- Cunoașterea regulamentelor și programelor de examene. Pregătirea elevilor pentru, examenul de bacalaureat-clasa a XII-a
- Graficul activităților de pregătire pentru examene / activități remediale
- Evaluarea elevilor
- Caracterul practic-organizare de aplicații practice la fiecare unitate de învățare
- Caietele elevilor
- Predarea opționalelor (dacă este cazul)

**Inspector școlar
pentru disciplina Istorie (cu atribuții în fișa postului și pentru disciplinele Geografie și Socio-
umane),**

Prof. Șchiopu Ștefan-Daniel